

JAARVERSLAG KLACHTENCOMMISSIE POLITIE EENHEID LIMBURG 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Algemene informatie jaaroverzicht	3
1.1. Leden klachtencommissie	3
1.2. Werkzaamheden	3
1.3. Deskundigheidsbevordering	4
2. Klachten en Evaluatie	5
2.1. Hoorzittingen en plenaire vergaderingen	5
2.2. Totaaloverzicht en termijnen	6
2.3. Meest voorkomende klachtrubrieken en hun afdoeningen	6
2.4. Vergelijking met voorgaand jaar	7
2.5. Aanbevelingen	7
3. Bijlage Klachtrubrieken	8

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2022 van de klachtencommissie van Politie Eenheid Limburg. Het verslag geeft inzicht in de aard en omvang van de klachten, maar ook van de werkwijze en afhandeling bij de klachtencommissie.

Het komt voor dat een in de ogen van een burger evident onbehoorlijk optreden, het meest geëigende politieoptreden is. Politieambtenaren worden in de dagelijkse praktijk regelmatig met lastige situaties geconfronteerd waarbij juist wordt verwacht dat er opgetreden wordt, ook al lijkt dit in de ogen van omstanders vaak anders. Het komt aan de andere kant ook voor dat het optreden van de politie, hoe goed ook bedoeld, vaak niet voldoet aan de normen die daarvoor niet alleen maatschappelijk, maar ook juridisch gelden. Duidelijk is dat politiemensen midden in de maatschappij staan en het functioneren met een vergrootglas wordt bekeken.

Is de klachtbehandeling in de eerste fase (intern) niet opgelost of men is nog steeds niet naar tevredenheid geholpen dan kan men de klacht voorleggen aan de onafhankelijke klachtencommissie.

De Klachtencommissie functioneert onafhankelijk ten opzichte van de Politie en doet haar werk zelfstandig en bepaalt zelf haar werkwijze. Minimaal een keer per jaar rapporteert de klachtencommissie door middel van een jaarverslag aan haar opdrachtgever.

De samenstelling van de klachtencommissie is het afgelopen jaar niet veranderd. Dit levert naast de gewenste continuïteit, ook kwaliteit en consistentie op. Door terugloop van klachten kan er minder ervaring worden opgedaan en gezamenlijke leereffecten kan hierdoor afnemen.

De kern van het werk van de klachtencommissie is de algehele kwaliteitsverbetering (professionaliteit en integriteit) van de inzet van de politiefunctionaris te bewerkstelligen en ook de bereidheid het reflectieve vermogen te verhogen. De mogelijkheid klachten in te dienen en een serieuze klachtenafhandeling behoort bij het concept 'permanente educatie'.

Een klacht komt altijd voort uit een gevoel van onbehagen, het idee dat er door het beklagde gedrag iemand tekort wordt gedaan. Zo'n gevoel is niet altijd met feiten te onderbouwen, noch betekent het altijd dat het gedrag ook werkelijk klachtwaardig is. Maar het is wel goed het te onderzoeken.

De Klachtencommissie merkt op dat extra alertheid gewenst is op het leereffect van de klacht en reflecteren op eigen gedrag bij zowel de klager als beklagde. Daarnaast is het een gelegenheid om stil te staan bij het eigen functioneren en de vraag te stellen of dat beter of anders kan. Er lijkt een verharding te ontstaan in de klachtenafhandeling, gelijk willen hebben/ halen en genoegdoening.

De samenwerking met de politieorganisatie en met name de ondersteuning van de secretaris die de commissie secretariael en inhoudelijk bijstaan, verdient ook dit jaar weer alle waardering.

Een bijzonder woord van dank is op zijn plaats aan allen die in 2022 hebben bijgedragen aan de realisatie van een goede en toegankelijke klachtenbehandeling.

Wilt u reageren op ons jaarverslag of heeft u ideeën om ons werk te versterken, dan horen wij dat graag.

Namens de klachtencommissie eenheid Limburg,

Dhr. L.A. Heldens, voorzitter

1. Algemene informatie jaaroverzicht

1.1. Leden klachtencommissie

In het verslagjaar 2022 was de samenstelling van de klachtencommissie eenheid Limburg als volgt:

FUNCTIE	DHR/MW	TITEL	VOORL	NAAM	Achtergrond
voorzitter	Dhr.		L.A.	Heldens	Mediator, Ambulant hulpverlener/ Echtscheiding- en ouderschapsbemiddelaar
plv. voorzitter	Dhr.		G.J	Steendam	Zelfstandig ondernemer
lid	Mw.	Mr.	C.C.	Hendriks	Jurist
lid	Mw.	Mr.	S.	Daemen	Jurist/Secretaris Examencommissie bij Universiteit Maastricht
lid	Dhr.		T.H.	Bergmans	Verpleegkundige/Vertrouwenspersoon
lid	Mw.		L.C.	Janssen-Worst	Sectorhoofd afd. Maatschappij bij gemeente Vaals

Ambtelijk secretaris van de klachtencommissie is mevrouw drs. D. Vinken. Plaatsvervangend secretaris is mevrouw dr. mr. V. Dörenberg. De ambtelijk secretaris is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken van de commissie en de verslaglegging van de hoorzittingen. De ambtelijk secretaris is geen lid van de commissie en neemt niet deel aan de besluitvorming.

1.2. Werkzaamheden

Voor het nemen van een beslissing op de klacht, laat de politiechef zich adviseren door de klachtencommissie. De commissie brengt advies uit op basis van het klachtonderzoek, de onderliggende stukken en de verkregen informatie tijdens de hoorzitting. De politiechef kan dat advies in zijn beslissing al dan niet geheel of gedeeltelijk overnemen. Afwijken van het advies dient gemotiveerd te worden. De beoordeling van de klacht(onderdelen) kan luiden:

- niet-ontvankelijk;
- gegrond;
- ongegrond;
- geen oordeel.

Het doel van de klachtbehandeling is, naast advisering van de politiechef, het zorgdragen van het herstel van vertrouwen tussen burger en politie. Tevens schenkt de commissie aandacht aan de vraag in hoeverre bepaalde klachten wijzen op structurele tekortkomingen in het functioneren van de politie binnen de eenheid en aan de mogelijke maatregelen om deze tekortkomingen op te heffen.

De leden van de klachtencommissie zijn onafhankelijk en functioneren zonder last of ruggespraak (onpartijdig en onafhankelijk). De voorzitter en zijn plaatsvervanger bewaken onder meer de onafhankelijkheid van de commissie. De ambtelijk secretaris draagt onder meer zorg voor de verslaglegging van de hoorzittingen en schrijft conceptadviezen op basis van de beraadslagingen van de commissieleden.

Om de onafhankelijkheid van de commissie nog meer te waarborgen, zijn de volgende keuzes gemaakt: De zittingen worden niet in een politiebureau gehouden; leden die aan de hoorzitting deelnemen kennen klager noch betrokken medewerker uit de persoonlijke levenssfeer en tenslotte nemen er ten minste drie leden deel aan de zitting.

De commissie organiseert in beginsel¹ een hoorzitting naar aanleiding van de klacht om tot een advies te komen. Betrokkenen ontvangen een schriftelijke uitnodiging voor deze zitting. Zo worden klager en betrokken medewerkers in de gelegenheid gesteld in elkaars aanwezigheid te worden gehoord. Het daarvan opgemaakte verslag maakt deel uit van het advies. Het verslag betreft geen woordelijke weergave van de zitting.

De klachtencommissie sluit haar behandeling van de klacht af door daarover een advies uit te brengen aan de politiechef.

Overigens bestaat ook de mogelijkheid dat de klachtencommissie bemiddelt tussen klager en de betrokken medewerker en aldus alsnog de klacht naar tevredenheid van klager wordt opgelost. In dat geval is een advies van de commissie en oordeel van de politiechef niet meer noodzakelijk en dient slechts de bemiddeling schriftelijk bevestigd te worden.

Het Huishoudelijk Reglement Klachtencommissies Politie 2022 is op 1 januari 2022 in werking getreden.

1.3. Deskundigheidsbevordering

In november 2022 bezocht de klachtencommissie het Meld- en Coördinatiecentrum (MCC) van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het MCC in Maastricht vormt de schakel tussen alle hulpverlenende diensten in Limburg. Brandweer, Politie en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio werken hier met elkaar samen om de acute hulpverlening zo goed mogelijk te organiseren². Dit bezoek vormde een leerzame aanvulling op de reeds opgedane werkervaring.

¹ Het Huishoudelijk Reglement klachtencommissies politie 2022 bepaalt in artikel 10 in welke gevallen kan worden afgezien van het horen van klager of betrokken medewerker.

² Bron: www.vrzi.nl

2. Klachten en Evaluatie

2.1. Hoorzittingen en plenaire vergaderingen

Begin 2022 waren er vanwege de Covid-19 pandemie nog een aantal maatregelen van kracht. Deze hadden slechts beperkt invloed op de hoorzittingen. Er vonden dit jaar geen hoorzittingen online plaats, hoewel deze mogelijkheid wel werd aangeboden aan klager.

De hoorzittingen vonden in persoon plaats in de avonduren en op onze vaste centrale locatie, Cultureel Centrum Don Bosco te Heel. Eén hoorzitting vond, op verzoek van klager, plaats op het politiebureau te Roermond.

In 2022 zijn, in de tweede fase van klachtbehandeling, in totaal 5 klachtdossiers behandeld en hebben 5 hoorzittingen plaatsgevonden.

Het overleg met de (waarnemend) politiechef van de Eenheid Limburg, mw. mr. Godthelp-Teunissen, vond plaats op 22 maart 2022 in het politiebureau te Maastricht.

Daarnaast heeft de commissie tweemaal plenair vergaderd, te weten op 14 juli 2022 en 29 november 2022. Het overleg in juli vond plaats op het politiebureau te Roermond. Het overleg in november vond plaats op het politiebureau te Maastricht.

In juli 2022 en november 2022 vond het landelijk overleg voorzitters en secretarissen klachtencommissie plaats.

Daarnaast was er op 7 oktober 2022 een landelijke conferentie bedoeld voor alle leden van de klachtencommissies alsmede voor klachtencoördinatoren en -behandelaars. Het centrale thema van de dag was diversiteit en etnisch profileren. De klachtencommissie van de eenheid Limburg werd vertegenwoordigd door 2 leden en de ambtelijk secretaris.

2.2. Totaaloverzicht en termijnen

In de tabel hieronder zijn het aantal klachtdossiers weergegeven. In totaal ontving de Klachtencommissie 5 klachten. Er stonden geen klachten open op 31 december 2021. Er zijn minder klachten ontvangen en afgehandeld dan in het jaar 2021 (zie paragraaf 2.4).

Totalen behandeling door commissie	aantal
Openstaand 31-12-2021	0
Ontvangen 2022*	5
Ingetrokken	0
Niet in behandeling genomen (niet-ontvankelijk)	0
Afgehandeld door bemiddeling door de commissie	0
Afgehandeld met een advies*	5
Openstaand 31-12-2022	0

*Ontvangen in 2022: Het gaat hier om de door de commissie nieuw ontvangen klachten in 2022, waarbij in aanmerking dient te worden genomen dat dit de klachten betreft die worden afgedaan in de 2^e fase.

*Afgehandeld met een advies: In een aantal klachten die in de 2^e fase zijn afgehandeld, is er een advies (of aanbeveling) gegeven aan de politie.

De maximale termijn om klachten die aan de klachtencommissie worden voorgelegd af te doen, is volgens de Algemene wet bestuursrecht 14 weken, inclusief de doorlooptijd in de tweede fase. De klachtencommissie streeft ernaar om binnen de tweede fase, de klacht binnen 4 tot 6 weken af te handelen en de politiechef te voorzien van een advies. Dit is in 2022 in alle gevallen gelukt. Deze tijdsduur is echter exclusief de tijd die het plannen van een hoorzitting in beslag neemt en dus gerekend vanaf de dag van de hoorzitting.

2.3. Meest voorkomende klachtrubrieken en hun afdoeningen

In totaal werden dit jaar 10 klachtelementen behandeld. Wat opvalt is dat de meeste klachtelementen vallen binnen de rubriek **Politieoptreden**. Daarvan vallen 3 klachtelementen binnen de subrubriek Bejegening/houding/gedrag, 2 klachtelementen binnen de subrubriek Onjuiste actie en 2 klachtelementen binnen de subrubriek Legitimatie.

Daarnaast zijn er in de rubriek **Dienstverlening en Service** 2 klachtelementen te vinden, beide in de subrubriek Informatieverstrekking. Ten slotte was er 1 klachtelement in de rubriek **Bevoegdheden**, subrubriek Binnentreden,.

In de bijlage op p. 8 is een totaaloverzicht van alle klachtelementen en -rubrieken opgenomen. De tabel hieronder toont de klachtelementen in het jaar 2022.

	Hoofdrubriek	Subrubriek	Aantal Klachtelementen
1	Politieoptreden	Bejegening/houding/gedrag	3
2	Politieoptreden	Onjuiste actie	2
3	Politieoptreden	Legitimatie	2
4	Dienstverlening & Service	Informatieverstrekking	2
5	Bevoegdheden	Binnentreden	1

Overzicht Klachtelementen in 2022.

2.4. Vergelijking met voorgaand jaar

Ter vergelijking zijn hieronder het aantal klachten in het voorgaande jaar (2021) opgenomen:

Totalen behandeling door commissie	aantal
Openstaand 31-12-2020	2
Ontvangen 2021*	11
Ingetrokken	0
Niet in behandeling genomen (niet-ontvankelijk)	1
Afgehandeld door bemiddeling door de commissie	0
Afgehandeld met een advies*	12
Openstaand 31-12-2021	0

*Ontvangen in 2021: Het gaat hier om de door de commissie nieuw ontvangen klachten in 2021, waarbij in aanmerking dient te worden genomen dat dit de klachten betreft die worden afgedaan in de 2^e fase.

*Afgehandeld met een advies: In een aantal klachten die in de 2^e fase zijn afgehandeld, is er een advies (of aanbeveling) gegeven aan de politie.

De klachtelelementen die het vaakst voorkwamen in 2021 waren eveneens onder te brengen in de rubriek Politieoptreden (subrubriek Bejegening/houding/gedrag en rubriek Onjuiste actie).

2.5. Aanbevelingen

In 2022 heeft de commissie 5 aanbevelingen uitgebracht aan de politiechef.

- **Bedrijfsprocessensysteem**
De commissie constateert dat het bedrijfsprocessensysteem (BVH) geen mogelijkheid biedt om artikel 365 Sr te selecteren als zijnde strafbaar feit waarvan aangifte kan worden gedaan. De commissie is van mening dat het een hiaat betreft van BVH. De commissie adviseert de politie om artikel 365 Sr toe te voegen aan BVH zodat door aangevers aangifte hiervan kan worden gedaan.
- **Informatief gesprek**
De commissie adviseert de politie om burgers te voorzien van juiste informatie en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Een burger mag immers verwachten dat de politie in haar handelen open en voorspelbaar is, zodat het voor de burger duidelijk is waarom de politie bepaalde dingen doet. In casu was de verwachting gecreëerd dat het feit dat klaagster meldde, een strafbaar feit was. Klaagster had bedenktijd om wel of geen aangifte te doen na een informatief gesprek, maar tijdens deze bedenktijd werd zij gebeld met de mededeling dat het geen strafbaar feit betrof en werd haar afgeraden om aangifte doen.
- **Bemiddelingsgesprek (tweemaal)**
De commissie constateert dat er geen bemiddelingsgesprek heeft plaatsgevonden tijdens de eerste fase van de klachtbehandeling. Hoewel een bemiddelingsgesprek een passende invulling had kunnen zijn van de klachtbehandeling respecteert de commissie de keuze van de klager om hiervan af te zien.
- **Verslag bemiddelingsgesprek**
Uit de hoorzitting is gebleken dat de klager na afloop van het bemiddelingsgesprek geen verslag heeft ontvangen van dit gesprek. Klager heeft kennisgenomen van het verslag door het klachtdossier dat hij heeft ontvangen voorafgaande aan de hoorzitting.

3. Bijlage Klachtrubrieken

Klachtrubrieken 2022 (klachtdossiers die in 2022 zijn behandeld)

Rubriek		2 ^e fase				
		Geground	On-gegrond	Geen oordeel	Niet ontvankelijk/ o.g.v. 9:8 Awb niet behandeld	Totalen
Geweld						
	Fysiek					
	Handboeien					
	Wapenstok					
	Pepperspray					
	Diensthond					
	Vuurwapen					
	Subtotaal:	0	0	0	0	0
Bevoegdheden						
	Vrijheidsbeneming					
	Binnentreden		1			1
	Doorzoeken					
	Inbeslagneming					
	Fouilleren					
	Zaakwaarneming					
	Identificatie (conform WID)					
	Verhoor					
	Subtotaal:	0	1	0	0	1
Dienstverlening & Service						
	Bereikbaarheid					
	Niet of te laat komen					
	Aangifte/klacht niet opnemen					
	Informatieverstrekking		2			2
	Privacyschending					
	Persvoorlichting					
	Klachtbehandeling					
	Subtotaal:	0	2	0	0	2
Politieoptreden						
	Geen/onvoldoende actie					
	Onjuiste actie	1	1			2
	Arrestantenbehandeling					
	Discriminatie					
	Seksuele intimidatie					
	Bejegening/houding/gedrag	1	1	1		3
	Afspraken niet nakomen					
	Naam/legitimatie		1	1		2
	Verkeersgedrag					
	Vastleggen/verantwoorden					
	Deskundigheid					
	Objectiviteit					
	Subtotaal:	2	3	2	0	7
	Totalen:	2	6	2	0	10